

Výklad ustanovení § 17a zákona o obecní policii

Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky obdržel dotazy, ke kterým z hlediska své kompetence sděluje následující:

§ 17a

(1) Strážník je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla,

- a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,
- b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích,
- c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo
- d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství

a jeho řidič není na místě přítomen.

Dotaz č. 1:

Váže se podmínka, že řidič není na místě přítomen, k řidiči, který zanechal vozidlo na místě uvedeném pod písmeny a) až d) zmíněného ustanovení, nebo k jakémukoliv řidiči vozidla, který se za řidiče prohlásí v době příchodu strážníka k vozidlu?

Odpověď MV:

Smyslem přiložení TPZOV je zjištění totožnosti řidiče, který se s předmětným vozidlem dopustil přestupku. Jedná se tedy o osobu, která fakticky „odstavila“ vozidlo na místě ve smyslu ust. § 17a odst. 1 písm. a) až d) zákona o obecní policii.

K pojmu „řidič“, který je použit v § 17a zákona o obecní policii:

§ 2 písm. d) zákona o silničním provozu stanoví, že řidič je „účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj ...“.

Z této definice vyplývá, že řidičem je ten, kdo se fyzicky účastní provozu na pozemních komunikacích a v této souvislosti je logicky jedině tím, kdo může porušit stanovené povinnosti, zakládající m.j. i přiložení TPZOV.

§ 17a

(3) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla se odstraní bez zbytečných průtahů po projednání přestupku v blokovém řízení, po zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na místě ponechala, po provedení úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti takové osoby nebo po uhrazení nákladů provozovatelem podle odstavce 5.

Dotazy č. 2 až 7:

2. Postačí ke splnění povinnosti odstranit TPZOV bez zbytečných průtahů jen jeden z uvedených úkonů?
3. Má některý z výše uvedených úkonů přednost?
4. Co má být výsledkem úkonu - po provedení úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na místě ponechala?
5. V případě, že výsledkem úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na místě ponechala, má být zjištění totožnosti osoby, lze odstranit vozidlo až za několik dnů či týdnů?
6. Jestliže si ke splnění povinnosti odstranit TPZOV bez zbytečných průtahů lze vybrat jakýkoliv úkon, lze si vybrat pouze úkon - po uhrazení nákladů provozovatelem podle odstavce 5?
7. Lze TPZOV bez splnění jakýchkoliv dalších úkonů či podmínek odstranit až po uhrazení nákladů provozovatelem vozidla?

Odpověď MV:

Jak již bylo uvedeno výše, primárním důvodem pro přiložení TPZOV je zjištění pachatele přestupku a podle zásady ekonomie správního řízení a preventivního, výchovného působení trestu (sankce) na pachatele přestupku i jeho projednání strážníkem v blokovém řízení.

Prakticky mohou nastat tyto případy:

- a) Strážníka o odstranění TPZOV požádá řidič, který vozidlo na místě ponechal, přestupek je projednán v blokovém řízení, jsou vybrány náklady přiložení a odstranění TPZOV resp. je známa povinná osoba, od které mohou být tyto náklady vymáhány, TPZOV se odstraní.
- b) Strážníka o odstranění TPZOV požádá řidič, který vozidlo na místě ponechal, přestupek nelze projednat v blokovém řízení, je zjištěna totožnost přestupce, vybrány náklady přiložení a odstranění TPZOV resp. je známa osoba, od které mohou být tyto náklady vymáhány, TPZOV se odstraní. Další postup strážníka se bude řídit § 10 zákona o obecní policii.
- c) Strážníka o odstranění technického prostředku z vozidla požádá osoba, která není totožná s řidičem, který vozidlo na místě ponechal. Pokud strážník prostřednictvím této osoby, která má právní vztah k vozidlu, zjistí totožnost řidiče, který na místě vozidlo ponechal, strážník TPZOV odstraní (to platí v případě, že tato osoba nevyužije svého zákonného oprávnění a neodepře vysvětlení podle § 11 odst. 4 zákona o obecní policii). Další postup strážníka se bude řídit § 10 zákona o obecní policii, s tím, že v oznámení o podezření ze spáchání přestupku bude m.j. uvedena i totožnost svědka, který strážníkovi sdělil totožnost řidiče. Náklady na přiložení a odstranění TPZOV

bude obecní policie vymáhat po řidiči, který bude pravomocně uznán vinným ze spáchání přestupku správním orgánem.

d) Pokud nejsou splněny podmínky pro projednání přestupku v blokovém řízení, ani není zjištěna totožnost osoby, která vozidlo na místě ponechala [viz písmena a) až c) tohoto stanoviska], nastupuje, před odstraněním TPZOV:

- 1) Provedení úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na místě ponechala = vyhodnocení záznamů kamerového systému, je-li v místě instalován, podání vysvětlení od osob, které se v místě a čase zaparkování vozidla zdržovaly nebo zjištění provozovatele vozidla, kterým byl na území obce spáchán přestupek – viz § 11a odst. 1 písm. b) bod 1 zákona o obecní policii. Z hlediska časové náročnosti nelze specifikovat, jak rychle budou zmíněné úkony provedeny. Může to být během několika minut, ale i v době delší ale vždy musí být splněna podmínka, že je reálné tyto úkony ke zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na místě ponechala, vůbec realizovat. Zároveň však musí být splněny podmínky § 6 zákona o obecní policii.
- 2) Uhrazení nákladů na přiložení a odstranění TPZOV provozovatelem vozidla, který byl rovněž zjištěn podle § 11a zákona o obecní policii.

S odkazem na § 17a odst. 5 (první část věty první), ustanovení § 17 odst. 3 strážníkovi neumožňuje libovolný výběr z výše uvedených postupů, ale přednostně mu ukládá zjistit totožnost přestupce. Teprve poté, kdy tuto osobu nelze zjistit nastupuje odstranění TPZOV po úhradě nákladů provozovatelem vozidla.

Dotaz č. 8:

Jaký je význam slov "po uhrazení nákladů provozovatelem podle odstavce 5"?

Odpověď MV:

Jedná se o pouhý legislativně technický odkaz – propojení odst. 3 a odst. 5 § 17a zákona o obecní policii - tedy že se jedná o „provozovatele vozidla“.

Dotaz č. 9:

Jaký je význam slov "nelze-li ji zjistit"?

Odpověď MV:

Jedná se o důvody právní a technické. Právními důvody je především využití práva odepření vysvětlení, technickými – nesplnění technických (dálkový, nepřetržitý přístup) podmínek pro předávání údajů z informačních

systemů, které by měly např. za následek takové časové zdržení, které by bylo v rozporu se zmíněným § 6 odst. 1 zákona o obecní policii.

Dotaz č. 10:

Bude jedním z těchto úkonů, aby hradil náklady provozovatel vozidla, výzva provozovateli vozidla, která bude předcházet výzvě k dobrovolnému uhrazení nákladů ze strany provozovatele vozidla (není vyloučeno, aby tyto dva úkony byly zahrnuty v jednom projevu vůle)?

Odpověď MV:

Pokud půjde o úkon v hierarchické posloupnosti (viz výše), je nepochybně (s odkazem na hospodárnost výkonu veřejné moci) možno Vámi zmíněné úkony spojit do jednoho projevu vůle.

Dotaz č. 10:

Je i nadále Ministerstvem vnitra zastáván názor, že manipulaci s TPZOV nemusí provádět strážník sám, ale na základě jeho pokynu např. ostatní zaměstnanec obecní policie nebo např. zaměstnanec příspěvkové organizace obce?

Odpověď MV:

Odbor bezpečnostní politiky se domnívá, že tam, kde by orgán veřejné moci byl nucen vynaložit nadstandardní zdroje (lidské, ekonomické) na případný úkor kvality výkonu vlastní činnosti, je možno technické úkony (fyzické přiložení a odstranění TPZOV) delegovat na soukromoprávní subjekt. Podmínkou takového postupu je však zachování rozhodovací pravomoci strážníka při přiložení a odstranění TPZOV, jakož i transparentnost smluvních vztahů mezi obcí a poskytovatelem této činnosti, včetně finanční stránky věci.

Na druhé straně však Ministerstvo vnitra, stejně jako v minulosti, považuje takovýto postup za výjimečný, neboť je v zájmu obce, aby zmíněné náklady plynuly především do rozpočtu obce.